

Nr 81

Av herr **Franzén**, angående förbättrade sjö- och flygförbindelser mellan Gotland och fastlandet.

Frågan om bättre sjöförbindelser mellan Gotland och fastlandet har vid upprepade tillfällen varit föremål för riksdagens behandling. Gotland måste i kommunikationshänseende sägas vara starkt handikappat i jämförelse med övriga delar av landet. De transportkostnader, som det gotländska näringslivet åsamkas för kommunikation med fastlandet, är mycket höga. Detta gäller inte minst transportererna av motorfordon. De dryga fraktavgifter, som gotlänningarna måste erlägga innan riksvägnätet på fastlandet över huvud taget kan användas, är en tung börda för bilismen, den yrkesmässiga såväl som den icke yrkesmässiga. Detta måste betraktas som en orättvisa mot de gotländska bil- och bussägarna, som betalar fordonsskatt i samma utsträckning som andra men därutöver har att bära dryga kostnader för att få sina fordon transporterade över till fastlandet. Det är nödvändigt att skapa sådana sjöfartsförbindelser, att transporter och trafik inte ställer sig dyrare för gotlänningarna än för befolkningen i andra delar av landet på sträcka av motsvarande längd, t.ex. per järnväg.

Gotlandskommittén, som framlade sitt betänkande år 1951, förordade en helt ny trafikorganisation, ägd av gotländska företag, organisationer och institutioner. För de investeringar, som en sådan lösning skulle medföra, avsågs statlig hjälp i form av lån. Några mera betydande resultat har det emellertid inte blivit av detta förslag.

År 1956 bildades på Gotland en lokal kommitté på fyra ledamöter för utredning av vissa frågor rörande sjöfartsförbindelserna. Kommitténs uppdrag avser främst vissa detaljspörsmål. Trafikfrågan i stort synes nämnda kommitté inte ha befogenhet att ta upp till prövning. I viss utsträckning torde väl den lokala kommittén numera få anses ha officiell karaktär, alldenstund staten har beviljat anslag för dess verksamhet och väl också torde förvänta en utredning från densamma.

Ifrågavarande prövning gäller emellertid endast, såsom framhållits, detaljspörsmål inom sjöfartsförbindelserna. För de gotländska förbindelserna har emellertid flygtrafiken blivit av allt större betydelse. Det kan förutsättas att alltfler i framtiden kommer att använda sig av flyget, under förutsättning av att flygtrafiken upprätthålles på tillfredsställande sätt. Flyg- och båtförbindelserna har under de senaste årtiondena kompletterat varandra. Även om flygtrafiken kan väntas få ökad betydelse för personbefordran, kommer sjöförbindelserna alltfört att ha sin givna plats i sammanhanget,

främst givetvis för varutransporterna, men även för personbefordran. Särskilt bör det framhållas angelägenheten av att möjligheterna för överfraktning av personbilar förbättras.

På senaste tid har en omändring skett i fråga om den gotländska flygtrafiken till nackdel för trafikanterna. Sedan AB Linjeflyg övertagit trafiken på flyglinjen, har biljettpriserna ökat avsevärt. Det är nu avsevärt dyrare priser på linjen Stockholm—Visby än på övriga flyglinjer inom riket. En enkel flygbiljett Visby—Stockholm (flygsträcka 20 mil) kostar nu 70 kronor, medan den å linjen Jönköping—Stockholm (flygsträcka 30 mil) kostar 67 kronor. Samma disproportion i priserna till Gotlands nackdel framträder vid jämförelse med övriga inrikeslinjer. Då flyget måste sägas ha större betydelse för Gotland än för övriga delar av landet, är det angeläget att flygförbindelse ordnas för gotlänningarna till ett pris, som i varje fall inte överstiger det som gäller för övriga flyglinjer.

Det är enligt min mening nödvändigt, att frågan om Gotlands förbindelser med fastlandet snarast möjligt tages upp till prövning i hela sitt sammanhang. Flyg- och båtförbindelserna kompletterar varandra, och frågan om deras ordnande på ändamålsenligaste sätt bör därför utredas i ett samband. Då det måste anses vara en uppgift för staten att medverka till att Gotland får förbättrad trafikorganisation, synes det önskvärt att en statlig utredning nu tillsättes för frågan. Den ovannämnda lokala kommittén har, såsom framhållits, numera i viss utsträckning officiell karaktär. Det är tänkbart att den kan kompletteras med representanter, förankrade i det gotländska näringslivet och bland den gotländska allmogen, och anförtros uppgiften att utreda icke enbart de omnämnda detaljspörsmålen utan hela frågan om Gotlands sjö- och flygförbindelser och samordningen dem emellan. Därest en sådan utvidgning av den lokala kommittén och dess arbetsuppgifter inte är möjlig, bör snarast en särskild utredning tillsättas.

Med stöd av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning av frågan om förbättrade sjö- och flygförbindelser mellan Gotland och fastlandet i enlighet med motionens syfte.

Stockholm den 21 januari 1958

Nils Franzén